

Екологічні проблеми Південного Бугу та їх вирішення

Відокремлений структурний підрозділ "Первомайський
фаховий коледж Національного університету
кораблебудування імені адмірала Макарова" викладач
Варецька Наталія Андріївна

Інціпівська група:

1. Антоненко Дмитро Борисович	6. Доскач Максим Вадимович
2. Брежнев Ярослав Олегович	7. Мовчан Анна Іванівна
3. Дмитренко Олексій Олегович	8. Рясний Вадим Віталійович
4. Рилов Максим Анатолійович	9. Соколовський Олександр
Миколайович	
5. Цибулько Вячеслав Сергійович	10. Швець Діана Андріївна

Вступ

У презентації розглядаються екологічні проблеми річки Південний Буг, однієї з найважливіших водних артерій України. Описуються основні чинники забруднення та деградації екосистеми річки, включаючи антропогенний вплив, промислові скиди, сільськогосподарське забруднення та зміни клімату. Також обговорюються можливі шляхи вирішення цих проблем, зокрема через впровадження сучасних технологій очищення води, екологічних програм та підвищення екологічної свідомості населення.

Південний Буг є однією з головних річок України, яка відіграє важливу роль у водопостачанні, промисловості та сільському господарстві. Проте, останніми роками екологічний стан річки значно погіршився через різні види забруднень. У цій статті досліджуються основні екологічні проблеми Південного Бугу та пропонуються можливі шляхи їх вирішення.

Мета

Мета цієї статті полягає в аналізі сучасного екологічного стану річки Південний Буг, виявленні основних проблем та розробці рекомендацій щодо їх вирішення. Актуальність дослідження обумовлена необхідністю збереження цієї важливої водної артерії для майбутніх поколінь.

План

01

Загальна інформація
про Південний Буг

02

Причини
забруднення

03

Проблеми, що
можуть виникнути
через забруднення

04

Дії щодо вирішення
проблеми, що вже
були прийняті раніше

05

Можливі шляхи
вирішення проблем

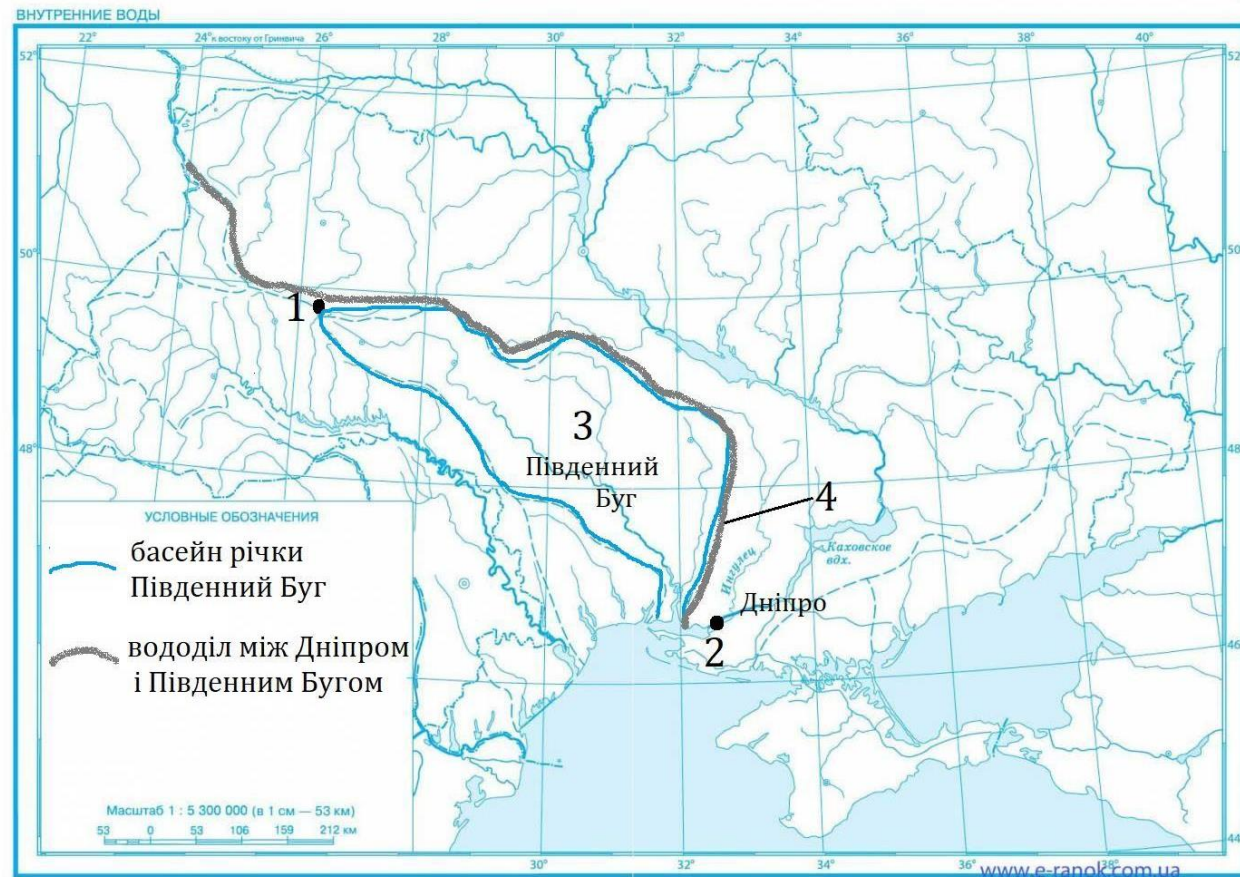
06

Підсумки

1

Загальна
інформація про
Південний Буг

Розташування річки

Третя за довжиною (після Дніпра та Дністра) річка України і найбільша, яка тече виключно територією України (довжина її 806 км) Протікає центральними і південними областями держави. Починається у Хмельницькій області, впадає у Бузький лиман Чорного моря на території Миколаївської області. Довжина річки — 806 км, площа басейну — 63,7 тис. км².

У верхів'ї Південний Буг тече по відкритій заболоченій місцевості в низьких берегах і має характер рівнинної річки:

долина шириною 600–1 200 м,
середній ухил — 0,37 м/км.

У середній течії береги підвищуються, долина звужується до 200–600 м, середній ухил 0,46 м/км.

У місцях, де на поверхню виходять кристалічні породи, в руслі річки є пороги, а також перекати,

бистрини

Походження назви

Варіанти назви річки

Упродовж століть назву річки змінювали. Турки називали її Ак-су, що означає “біла вода”, греки – Гіпанісом або Іпанісом. Слов’яни нарекли річку Богом (в розумінні “багата” або “та, що тече по багатій, родючій землі”). Вважається також, що назва річки походить від слова «бгати», тобто згинати, звідси — «кривий», «покручений». Ще у французького Гійома Левассера де Боплана, який може вважатись засновником української картографії, вона зафіксована саме як Бог Руський.

Сучасна назва ріки

Сучасну назву річка отримала випадково. Проводячи на початку ХХ століття дослідження Правобережної України, російський геолог В.Д. Ласкарев звернув увагу на існування двох річок з однаковими (як йому здалося) назвами – Буг. Західна річка й справді звалася Бугом, південна – Богом. Проте В.Д. Ласкарев не помітив цього і, щоб можна було в подальшому розрізняти річки, наніс їх на карту як Західний Буг і Південний Буг.

Туризм

Річка Південний Буг приваблива для любителів екстремального водного туризму. Ці місця відмінно підходять для рафтингу та сплавів по річці. Насамперед, чудовий сам Південний Буг, який дуже гарний і має мінливий характер. Подекуди він несе свої води тихо і спокійно, а іноді, на порожистих ділянках, він стає бурхливим і непередбачуваним.

Береги Південного Бугу вражають своєю красою: величністю гранітних скель, зеленню придатних до води тополь і кучерявих верб, густими чагарниками, незвичайністю самотніх акацій, що ростуть прямо в камінні, різнобарв'ям квітучих лук, тишею.

2

Причини забруднення

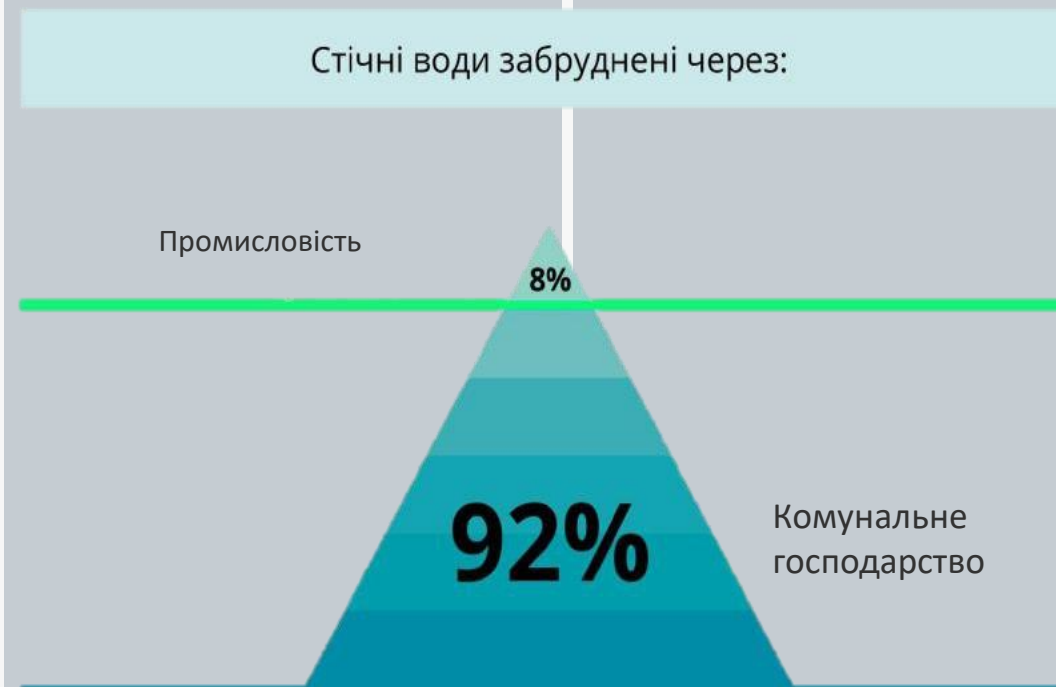
Основна інформація про забруднення

У 2016 році поверхневі води були забруднені органічними речовинами, сполуками азоту.

Аналізуючи методи очистки зворотних вод підприємств-забруднювачів стало відомо, що 80% існуючих очисних споруд застарілі та фізично зношені. Неефективна робота очисних споруд призводить до подачі споживачам води не відповідної якості та скид у водні об'єкти забруднених зворотних вод.

Основна інформація про забруднення

Основним джерелом забруднених стічних вод є комунальне господарство, на яке припадає 92% від загального обсягу таких скидів, промисловість - 8%.

ОСНОВНІ ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПІВДЕННОГО БУГУ

Промислові підприємства

Вони скидають у воду різні хімічні речовини, важкі метали та інші токсичні елементи. Багато з цих забруднювачів є небезпечними для водних організмів і людей, які використовують воду для пиття і рекреації. Серед найбільш поширених забруднювачів можна виділити нафтові продукти, феноли, солі важких металів та інші хімічні сполуки.

Сільське господарство

Використання пестицидів та мінеральних добрив призводить до потрапляння небезпечних речовин у річкову систему. Стоки з полів, насичені азотом і фосфором, потрапляють у водні об'єкти, сприяючи їх забрудненню.

Забруднення води

Забруднення води є найгострішою проблемою Південного Бугу. Основними джерелами забруднення є промислові підприємства, сільське господарство та побутові відходи.

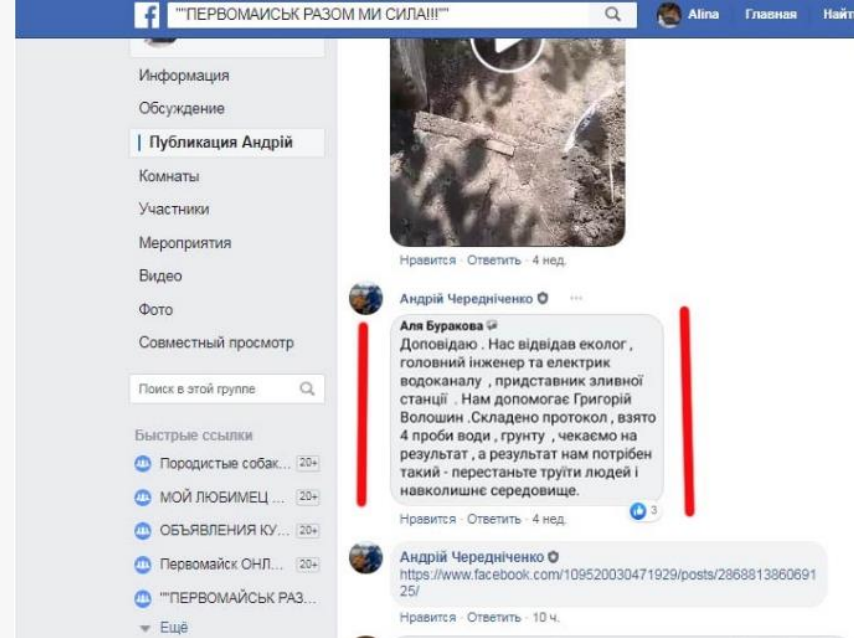
Побутові відходи

Починаючи з 1952 року і по сьогоднішній день усі українські залізниці і частина російських прокладаються із застосуванням рейок і рейкових скріплень виробництва ПАТ "МК "АЗОВСТАЛЬ".

Антропогенне забруднення річки

Питання забруднення Південного Бугу каналізаційними стоками найгостріше стоїть у спеку, коли на пляжах повно дїтлахів. Як виявляється, активна позиція громади здатна продемонструвати відчутні результати. Підрахували суму збитків, що спричинило скидом каналізації підприємство «Первомайськводоканал»: майже півтора мільйони гривень!

Державними інспекторами Державної екологічної інспекції України у Миколаївській області розраховано розмір збитків у сумі 1 млн 489 тис. 345,96 грн, заподіяних КП «Первомайськводоканал» внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів, а саме: аварійного скиду неочищених стічних вод до річки Південний Буг 09.06.2020 року. Таке повідомлення опубліковане на [сторінці](#) Державної екологічної інспекції України. Першою підняла питання на [своїй сторінці](#) Аля Буракова. Активіст Андрій Чередніченко виклав у міській групі [пост](#), де розмістив відео про те, як тече каналізація у річку.

З

Проблеми, що можуть виникнути через забруднення

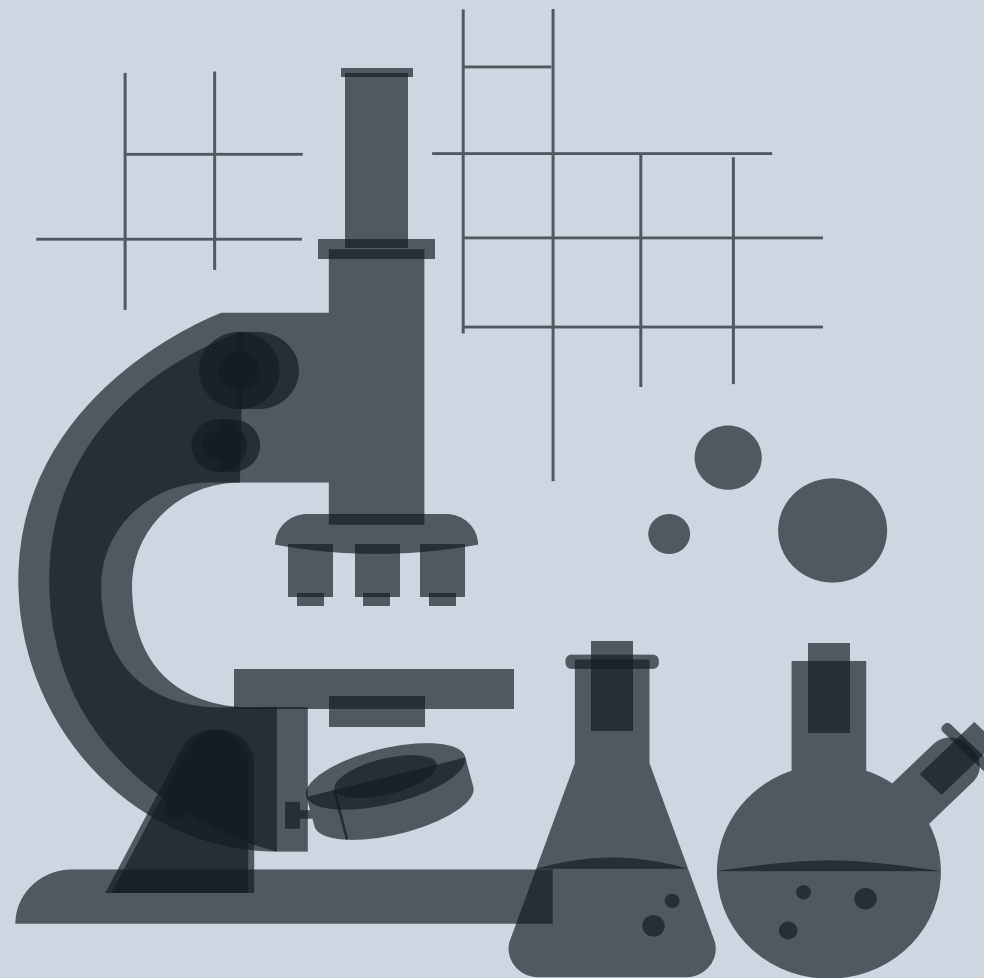
Якість води

Результати лабораторних досліджень якості води відкритих водойм в місцях водокористування та рекреаційних зонах виявлені тенденції превалювання впливу забруднення побутовими стічними водами. Наприклад, у 2010 році зафіксовано декілька випадків скидів стічних вод у річку Тяжилівку.

Було актуальним питання планування та проведення гідротехнічних заходів для підприємств та установ, які розташовані вздовж берегів річок, з метою покращення санітарного стану водойм та прилеглої до них території.

Міська рада зазначила, що «роботи виконуються не в повному обсязі з причин відсутності цільових коштів».

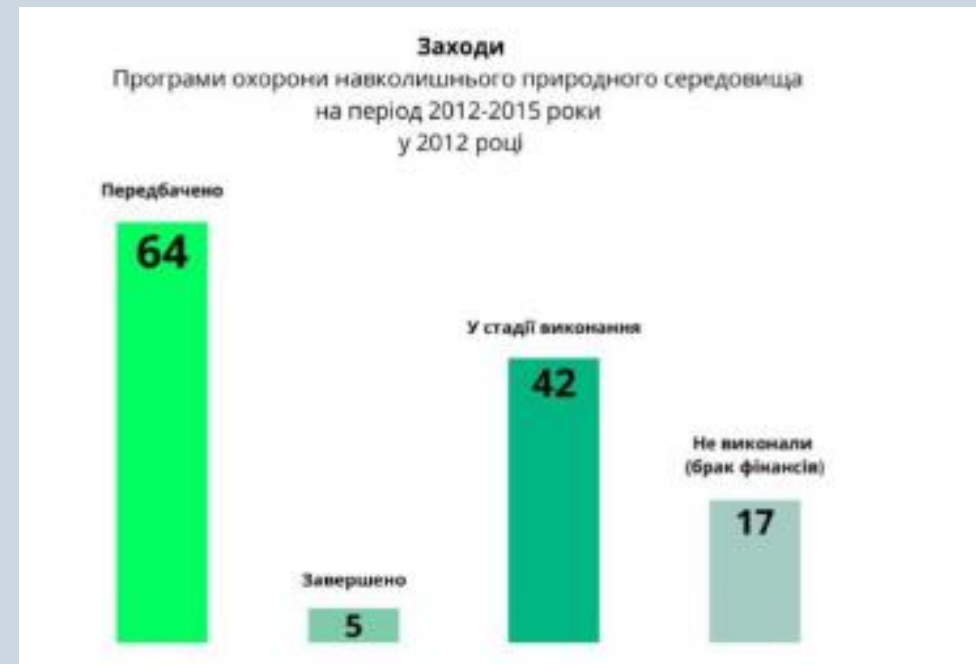
До того ж, незважаючи на заходи з розвитку каналізаційної мережі, забезпечення послугами з централізованого стоковідведення суттєво відстає від темпів розвитку водопровідної мережі.

Основна інформація про забруднення

Основним джерелом забруднених стічних вод є комунальне господарство, на яке припадає 92% від загального обсягу таких скидів, промисловість – 8%. Внаслідок такого забруднення спостерігалось раннє цвітіння води у річках.

Ваналізуючи методи очистки зворотних вод підприємств – забруднювачів, то 80% існуючих очисних споруд морально застарілі та фізично зношені, що веде до частих аварійних ситуацій. Неефективна робота очисних споруд призводить до подачі споживачам води не відповідної якості та скид у водні об'єкти забруднених зворотних од.

Евтрофікація

Евтрофікація

Евтрофікація, або перенасичення води поживними речовинами (азот і фосфор), викликає масове розмноження водоростей. Це явище має серйозні наслідки для водних екосистем.

Зниження рівня кисню у воді

Відмирання водоростей та їх розкладання витрачає багато кисню, що призводить до створення гіпоксичних зон. У таких зонах риба та інші водні організми не можуть вижити, що призводить до їх масової загибелі.

Негативний вплив на водні організми

Зниження рівня кисню у воді призводить до загибелі риби та інших водних мешканців. Крім того, цвітіння водоростей може виробляти токсини, небезпечні для здоров'я людини та тварин.

Проблеми через забруднення річки

Наслідки забруднення

21 листопада 2017 року відбулось засідання постійної комісії обласної ради, на яку також запросили екологів. На засіданні зачитали повідомлення, у якому було сказано про те, що за три роки Південний Буг обміліє щонайменше на 30%.

Проблеми Південного Бугу було пов'язано із слабкою течією та відсутністю здатності до самоочищення а очищення води до придатного стану за допомогою технологій потребує значних витрат

4

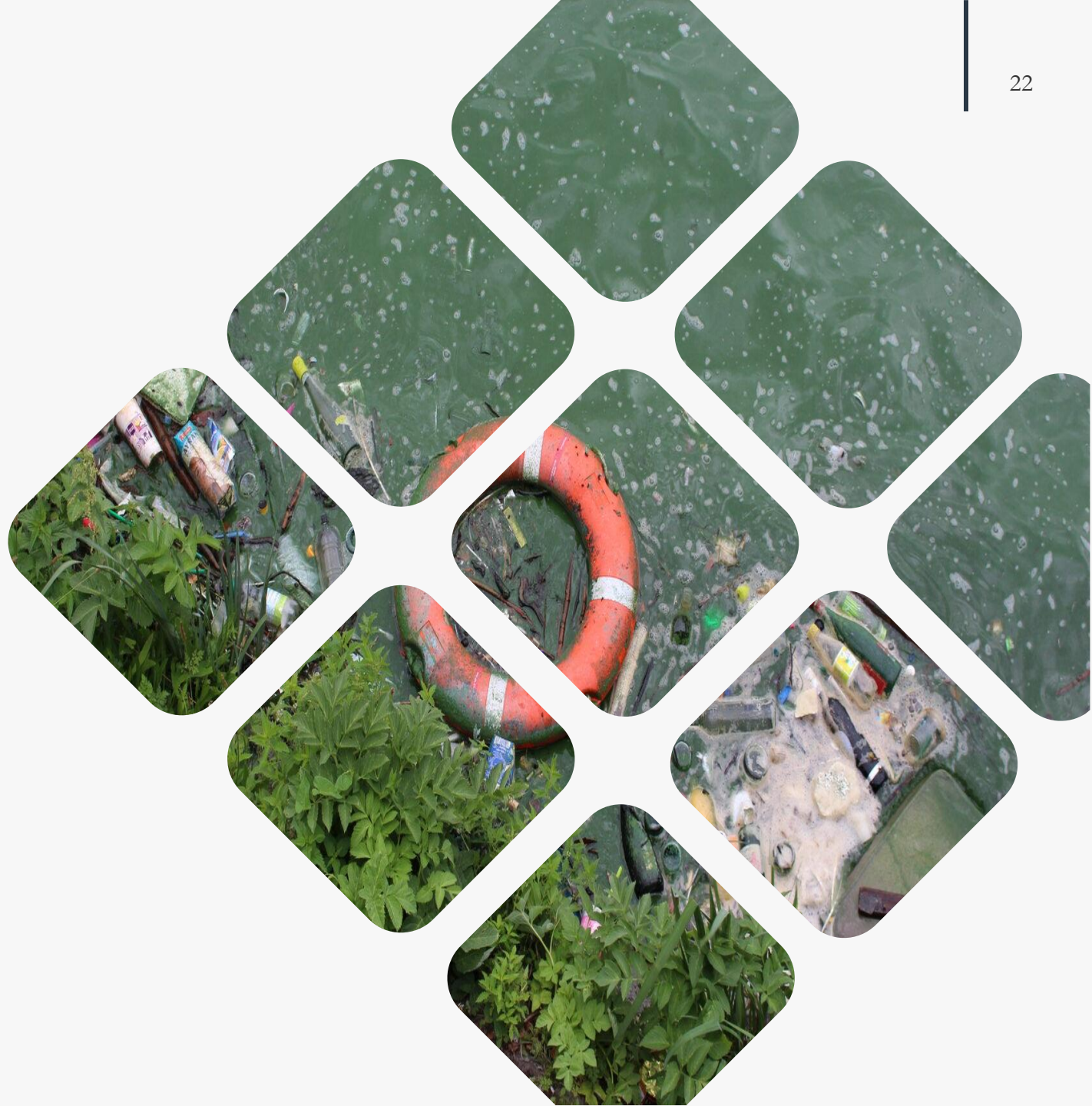
Дії щодо
вирішення
проблеми, що
вже були
прийняті раніше

Ситуація з станом річки

Але все ж зазначається позитивна тенденція: в порівнянні з показниками 2011 року значно покращилась якість води, як за хімічними, так і за бактеріологічними показниками.

Також продовжено роботи по очищенню русел малих річок, струмків та озер, реконструкції, капітальному та поточному ремонтам існуючої мережі зливової каналізації, реконструкції та заміни особливо ненадійних ділянок мереж водопостачання та водовідведення, виконувались роботи з капітального та поточного ремонтів колодязів питної води та їх очищення.

Постійно здійснюється контроль за якістю води відкритих водойм, в тому числі і основної водної артерії міста – річки Південний Буг.

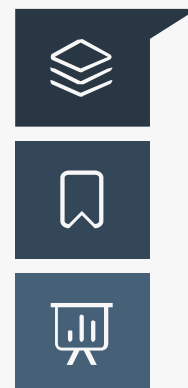

Проблеми з вирішення екологічних проблем

Встановити точну частоту проведення заходів та стан води Південного Бугу майже неможливо, через відсутність відповідних документів до 2011 року. Вже пізніше їх публікують, але частково (не всі) та неструктуровано. Причина в тому, що лише в 2011 році був прийнятий Закон України «Про доступ до публічної інформації». Він визначає порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом, та

інформації, що становить суспільний інтерес.

Наразі держустанови почали вправно та упорядковано публікувати документацію (тобто так, що знайти та переглянути її не буде важно пересічному громадянину) лише з 2017 року

01.

Ситуація з якістю води у різні роки то покращувалась, то погіршувалась, але не настільки, щоб це вже стало серйозною небезпекою для тваринно-рослинного світу річки та для місцевого населення. Хоча загроза обміління на 30% була оголошена у 2017 році.

02.

Причинами сталих характеристик водної норми є застаріле очисне обладнання, яке лише розпочали модернізувати в останні роки.

03.

Дії місцевих органів влади щодо очищення Південного Бугу стали більше висвітлювати останні 3 роки. Тому може скластися враження, що заходів з «лікування» водойми стало більше. Та ми не можемо стверджувати це на 100%, через брак документів до 2011 у відкритому доступі за відсутності

5

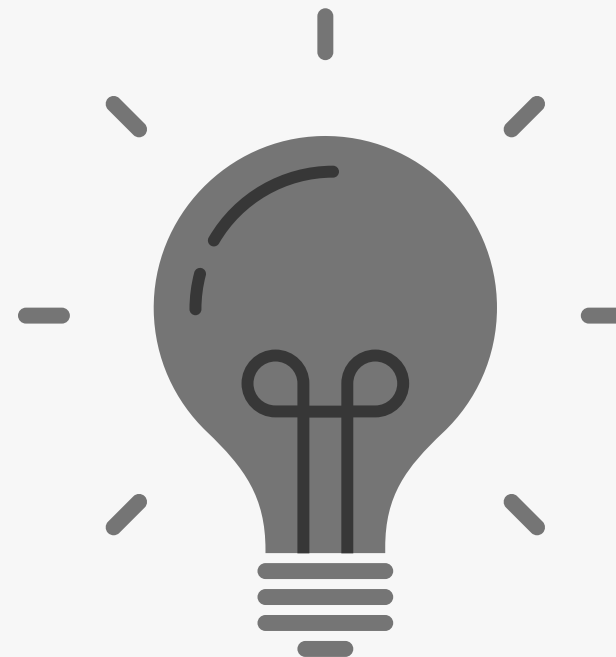
Можливі шляхи
вирішення
проблем

Чому вирішення цих проблем є важливим

Вирішення проблем забруднення річки Південний Буг є важливим для збереження біорізноманіття та забезпечення здорового середовища для життя людей, оскільки чиста вода сприяє стабільності екосистем і запобігає поширенню хвороб. Це також підвищує якість життя місцевих мешканців і підтримує економічний розвиток регіону через туризм і сільське господарство.

Шляхи вирішення екологічних проблем

Вирішення проблем, пов'язаних із забрудненням річки Південний Буг, тому треба шукати шляхи їх вирішення:

Впровадження ефективних технологій очищення води

Для зменшення забруднення води необхідно впроваджувати сучасні технології очищення стічних вод, модернізувати очисні споруди, та посилити контроль за дотриманням екологічних норм і запровадити санкції за їх порушення.

Підвищення екологічної свідомості населення

Для вирішення екологічних проблем необхідно проводити просвітницьку роботу, навчати правильному поводженню з відходами, та пропагувати бережливе ставлення до водних ресурсів.

Створення захисних зон вздовж берегів річки

Захисні зони сприятимуть зменшенню ерозії ґрунтів, фільтрації поверхневих стоків та відновленню природних екосистем через створення сприятливого середовища для рослин і тварин.

Створення захисних зон вздовж берегів річки

Для мінімізації впливу сільського господарства на річкову систему потрібно оптимізувати використання мінеральних добрив та впроваджувати органічні методи землеробства, що допомагає зберегти природні екосистеми.

6

Підсумки

Висновок

Екологічні проблеми Південного Бугу мають комплексний характер та вимагають спільних зусиль держави, місцевих громад та бізнесу. Забруднення води, ерозія берегів та зміни у водному режимі річки негативно впливають на екосистему та здоров'я населення. Вирішення цих проблем можливе через впровадження сучасних технологій очистки води, запровадження екологічних стандартів, лісонасадження та створення заповідних територій. Важливо також забезпечити постійний моніторинг стану річки для своєчасного виявлення та усунення проблем. Досліджено також проблеми втрати біорізноманіття та знищення природних екосистем, які мають серйозний вплив на екологічний стан регіону та життя його мешканців. Запропоновані рішення включають у себе впровадження строгих екологічних стандартів для підприємств, підтримку відновлення екосистем та залучення громадськості до участі в охороні навколишнього середовища. Дослідження підкреслює необхідність спільних зусиль з боку влади, бізнесу та громадськості для забезпечення сталого розвитку та збереження природних ресурсів регіону Південного Бугу.

Висновок

Основними причинами забруднення води Південного Бугу залишаються викиди у нього відходів виробництва, стічних каналізаційних вод, діяльність ГЕС та забруднення берегових смуг. Але, все таки загроза обміління була викликана природними властивостями річки. Ситуація з якістю води у різні роки то покращувалась, то погіршувалась, але не настільки, щоб це вже стало серйозною небезпекою для тваринно-рослинного світу річки та для місцевого населення.

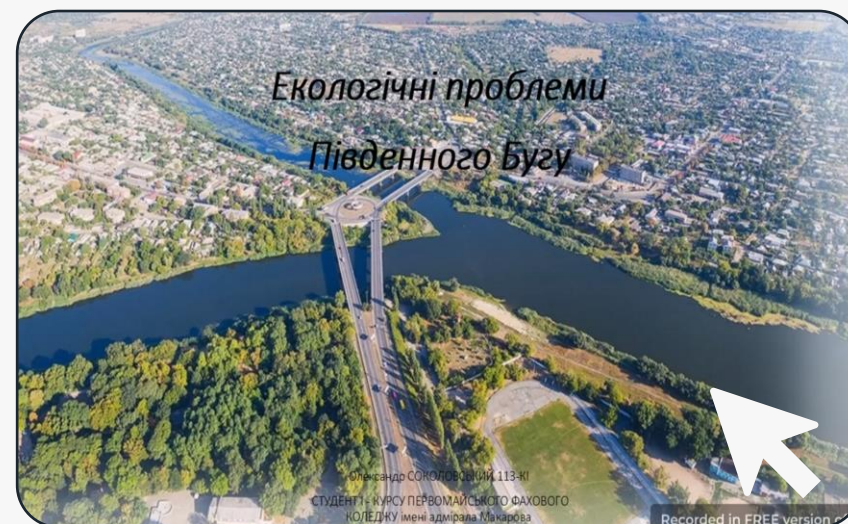
Причинами сталих характеристик водної норми є застаріле очисне обладнання, яке лише розпочали модернізувати в останні роки.

Дії місцевих органів влади щодо очищення Південного Бугу стали більше висвітлювати останні 3 роки, тому надія на відновлення нормального рівня чистоти ще є.

Відео, щодо
екологічної проблеми
Південного Бугу

Основні посилання

Посилання до Instagram
коледжу

